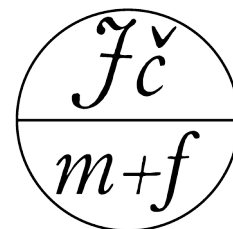

Pobočný spolek JČMF v Olomouci

Zpráva do sjezdového sborníku 2022

Pavel Calábek, Josef Molnár a Lukáš Richterek

Aktivita olomouckého pobočného spolku je tradičně zaměřena na popularizaci matematiky a fyziky mezi mládeží a péči o talentované žáky v matematice a fyzice. Výbor spolku i jednotliví jeho členové, kterých bylo k 31. 12. 2021 registrováno 81, vyvíjeli další činnost podle svého odborného zaměření a zájmu, a to s ohledem k potřebám a možnostem, které byly bohužel výrazně ovlivněny koronavirovou pandemií. Sídlem olomouckého pobočného spolku je na základě smlouvy s Univerzitou Palackého místnost 5.024 v budově PřF UP v Olomouci, 17. listopadu 12.

Kromě tradiční organizace **matematické a fyzikální olympiády** v regionu a pravidelných besed a přednášek pro řešitele a učitele z regionu se v uplynulém období pobočka podílela na zajišťování celostátních soustředění MO kat. C, B i A. (A tradičně v Jánských lázních, B a C v Bílovci). Členové pobočky se též zapojili do tvorby úloh MO a FO, do přípravy družstva i do vlastní realizace účasti družstva ČR na Mezinárodní matematické olympiádě, Středoevropské matematické olympiádě a Evropské dívčí matematické olympiádě. Svě zástupce má pobočka v ÚK Matematické olympiády i v Komisi pro talenty. V celostátním kole 60. ročníku FO v roce 2019 získal Jindřich Jelínek (G Olomouc Hejčín) 3. místo (a stříbrnou medaili na IPhO v Izraeli), v 61. ročníku se Hynek Jakeš (SG Olomouc) stal absolutním vítězem (stříbrná medaile na IPhO v Litvě v roce 2021). Tentýž žák obsadil v ústředním kole 70. MO osmé místa a zúčastnil se 15. MEMO.

Mezi další významné aktivity spolku patří organizace soutěže **Matematický klokan**, která byla iniciována a je pro celou ČR každoročně pořádána olomouckým pobočným spolkem ve spolupráci s UP Olomouc. V roce 2018 byla celkovým počtem 401 268 řešitelů překročena magická hranice, v následujícím roce 2019 se počet soutěžících ještě navýšil na 405 697. V následujících letech se soutěž konala on-line (v roce 2020 v náhradním podzimním termínu), což výrazně ovlivnilo počty zapojených škol, a tedy i jejich žáků. V roce 2020 to bylo 37 201 účastníků, což byl s výjimkou prvního ročníku nejmenší počet řešitelů za celou pětadvacetiletou historii soutěže. V roce 2021 vzrostl počet soutěžících na 119 474, viz matematickyklokan.net. Nejen členové výboru MK, který byl zvolen na schůzi výboru spolku, se aktivně zapojují do přípravy úloh MK v mezinárodním měřítku, a to v rámci Asociace Kangourou sans frontières, v níž Českou republiku reprezentuje JČMF, pobočný spolek Olomouc. Vedoucímu delegace na každoročních setkáních AKSF Vladimíru Vaňkovi hradí náklady Přírodovědecká fakulta UP, a to na základě smlouvy o kolektivním členství fakulty v JČMF. Nejlepší řešitelé kategorie Junior se v závěru srpna v letech 2018 a 2019 zúčastnili mezinárodního Kagaroo campu ve Werbelinsee v Německu. V rámci popularizace této soutěže pořádáme každoročně v září Běh s klokanem, regionální organizátoři MK se setkávají na workshopech Klokani v Jeseníkách nebo na mezinárodních podzimních školách péče o talenty **MAKOS** pořádaných pobočkou. Doprovodné aktivity MK byly podporovány Nadací RSJ. Pobočný spolek participuje též na soutěži **Přírodovědný klokan**, jejímž pořadatelem je Katedra algebry a geometrie ve spolupráci s dalšími pracovišti Univerzity Palackého, viz www.kag.upol.cz/prirodovednyklokan/.

Mezi každoroční aktivity pro zájemce o fyziku mezi žáky základních a středních škol, na nichž se podílí pobočný spolek, patří kromě přednášek na školách zejména workshop **Jeden den s fyzikou** (prosinec 2018, 2019 a 2021) a **Olomoucký fyzikální kaleidoskop** (leden, kaleidoskop.upol.cz, v letech 2020 a 2021 proběhl on-line), kterého se pravidelně účastní okolo 300 návštěvníků. Členové pobočky také organizují soutěž **Fermiho úlohy** (<https://exfyz.upol.cz/didaktika/fermi/>). Z dalších popularizačních aktivit vybíráme každoroční moravské finále soutěže v robotice **First Lego League**.

Pobočný spolek se věnuje i jiným aktivitám, mezi něž patří též **odborné vzdělávání**, a to nejen svých členů. Podílí se na organizaci mezinárodních vědeckých konferencí z matematiky, fyziky a didaktik těchto oborů. V říjnu 2018 byl seminář **Proč být učitelem fyziky** věnovaný významnému členovi pobočného

spolku doc. Oldřichu Lepilovi (<http://jcmf.upol.cz>), na kterém mimo jiné vystoupili doc. Alena Šolcová, předsedkyně JČMF a doc. Zdeněk Drozd, předseda FPS.

Pod patronací pobočného spolku JČMF v Olomouci pořádala Katedra matematiky Pedagogické fakulty UP v Olomouci mezinárodní konferenci **Elementary Mathematics Education** ve dnech 25–27. 4. 2018 a 21.–23. 4. 2021. Pobočný spolek byl spolupřátatelem semináře **Matematika a fyzika ve škole**, který pořádala Komise pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky JČMF a Gymnázium Jevíčko ve dnech 21–23. srpna 2018. V on-line prostoru byl vytvořen portál „**Digitální vzdělávací zdroje pro žáky**“, na jehož obsahu participují i členové Katedry matematiky PdF UP, kteří jsou členy JČMF – pobočného spolku Olomouc. <https://www.ucitel21.cz/knihovna>. Za JČMF a matematické katedry PřF a PdF UP je zde hlavně uveden Matematický klokan, jakožto „Tip pro učitele matematiky“ na obsáhlý zdroj a neocenitelnou inspiraci z velkého množství matematických úloh. Někteří členové Katedry matematiky přispěli i do oblasti Informačních a komunikačních technologií, kde jsou jako „Tip na studijní texty pro žáky k tématu IKT“ uveřejněny materiály, které seznamují učitele a žáky s možnostmi, jak je užívat ve výuce matematiky.

Pobočka je také spolupřátatelem a garantem osmi **odborných seminářů** pořádaných na PřF a PdF UP, konkrétně z aplikované statistiky, z didaktiky matematiky a elementární matematiky, z diferenciálních rovnic, z mnohorozměrné statistiky, z univerzální algebry a uspořádaných množin. V této souvislosti připomeňme, že olomoucký spolek vydává též **publikace**, každoročně to jsou ročenky soutěží Matematický a Přírodovědný klokan, sborníky podzimní školy *MAKOS* a že členové spolku jsou redaktory časopisu JČMF *MATEMATIKA–FYZIKA–INFORMATIKA* (www.mfi.upol.cz).

Informace o činnosti a aktivitách pobočky jsou průběžně zveřejňovány na internetových stránkách pobočky jcmf.upol.cz i v Kalendáři akcí JČMF.

Olomouc, březen 2022